

សក ๙/๓๕
๕๕ ๗๑๕๙
15.00.

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ๘๒๑๙๔๓ ว.๓ ก.๑๐
รับที่ : ๘๑๖๘๐๖/๕๙ กก๑ ✓
วันที่ : ๒๕ ต.ค. ๕๙ เวลา : ๑๔:๓๑

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๔๐๓/ ๙๙๙

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๖๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การเสนออุทยานธรณีสตูลเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
  ๒. เอกสาร อุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks)
  ๓. สำเนาประกาศจังหวัดสตูล เรื่อง ให้พื้นที่ในเขตอำเภอทุ่งหว้า อำเภอละญู อำเภอเมือง ของจังหวัดสตูล เป็นอุทยานธรณีระดับจังหวัด ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗
  ๔. สำเนาหนังสือจังหวัดสตูล ด่วนที่สุด ที่ สต ๐๐๓๓/๑๐๓๐๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙
  ๕. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๕/๑๔๑๑ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
  ๖. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๕/๑๖๖๓ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙
  ๗. สำเนาหนังสือจังหวัดสตูล ด่วนที่สุด ที่ สต ๐๐๓๓/๘๓๒๑ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ พิจารณาการนำเสนอเรื่องอุทยานธรณีสตูลต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๙
  ๘. เอกสารประกอบการสมัครเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่องการเสนออุทยานธรณีสตูล เป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks) มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงศ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

๑.๑.๑ อุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks) เป็นโครงการด้านการอนุรักษ์มรดกทางธรณีวิทยา โบราณคดี นิเวศวิทยา และวัฒนธรรม ขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติหรือยูเนสโก (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO) อุทยานธรณีโลกเป็นขอบเขตพื้นที่ที่ประกอบด้วยแหล่งที่มีคุณค่าด้านธรณีวิทยา โบราณคดี นิเวศวิทยา และวัฒนธรรม มีการบริหารจัดการแบบองค์รวมระหว่างการอนุรักษ์ การให้ความรู้ การศึกษาวิจัย และการพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการ เชื่อมโยงความสำคัญของมรดกทางธรณีวิทยาผ่านการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ปัจจุบันทั่วโลกมีอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก จำนวนทั้งสิ้น ๑๒๐ แห่ง ใน ๓๓ ประเทศ โดยภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

มีอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกแล้วจำนวน ๔ แห่ง ใน ๓ ประเทศ ประกอบด้วยประเทศไทยพัฒนารัฐม่าเลเซีย ๑ แห่ง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ๑ แห่ง และสาธารณรัฐอินเดียเชีย ๒ แห่ง และขณะนี้ประเทศไทยในภูมิภาคอาเซียนกำลังเสนอเพื่อเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกอีกหลายแห่ง

๑.๑.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมทรัพยากรธรณี ซึ่งมีภารกิจในด้านการสำรวจ การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการบริหารจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีของประเทศไทย จึงได้ดำเนินงานด้านอุทยานธรณี ตามแนวทางการจัดตั้งอุทยานธรณีของยูเนสโก เพื่อต้องการอนุรักษ์แหล่งที่มีคุณค่าด้านธรณีวิทยาอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ stanza อนุรักษ์ พื้นฟู และจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างบูรณาการ ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม โดยการส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์ผ่านการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจวิทยา ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ใหม่ของการอนุรักษ์และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้จังหวัดสตูลจัดตั้งอุทยานธรณี โดยความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาลัยชุมชนสตูล และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๑.๑.๓ จังหวัดสตูลได้ดำเนินการตามแนวทางของกรมทรัพยากรธรณีในการจัดตั้งอุทยานธรณีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นมา โดยกำหนดพื้นที่อุทยานธรณี ตั้งหน่วยงานบริหารจัดการ จัดทำแผนบริหารจัดการ และดำเนินการตามแผนฯ อาทิ การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยาในพื้นที่ และการส่งเสริมชุมชนในด้านเศรษฐกิจท้องถิ่น รวมทั้งจังหวัดสตูลได้ให้ความสำคัญโดยกำหนดให้แผนการพัฒนาอุทยานธรณีสตูลอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาของจังหวัด พร้อมทั้งประกาศจัดตั้งอุทยานธรณีสตูล (Satun Geopark) เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๑.๔ จังหวัดสตูลได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อแจ้งความจำเป็นในการสมัคร เป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกต่อสำนักเลขานุการยูเนสโก ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส และคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ได้มีหนังสือแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดสตูลว่า การเสนออุทยานธรณีสตูลเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกจำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตีตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการตี พ.ศ. ๒๕๔๘ ก่อนจัดส่งให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการเสนอไปสมัครไปยังยูเนสโกต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ และ ๕

๑.๑.๕ คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ได้มีหนังสือแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดสตูลว่าได้ดำเนินการส่งหนังสือแสดงความจำเป็นเสนออุทยานธรณีสตูลเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks) ไปยังยูเนสโกแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๑.๑.๖ จังหวัดสตูล ขอความอนุเคราะห์ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนของการเสนอเรื่อง เสนออุทยานธรณีสตูลเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks) ต่อคณะกรรมการตีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนที่จะจัดส่งให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการเสนอไปสมัครไปยังยูเนสโกต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณารัฐมนตรี

การเสนออุทัยานธรนีสตูลเพื่อเป็นสมาชิกอุทัยานธรนีโลกของยูเนสโกเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือเกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณารัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สำนักเลขานุการยูเนสโก กำหนดให้อุทัยานธรนีได้ฯ ที่มีความประสงค์จะสมัครเป็นอุทัยานธรนีโลกของยูเนสโกให้ยื่นใบสมัครพร้อมหลักฐานแบบสำหรับการพิจารณาให้กับเลขานุการยูเนสโก ในระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม - ๓๐ พฤศจิกายน ของปีที่พิจารณา ดังนั้น เพื่อให้การจัดส่งเอกสารการสมัคร อุทัยานธรนีสตูลเพื่อเป็นสมาชิกอุทัยานธรนีโลกของยูเนสโกสามารถดำเนินการได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงจำเป็นต้องเสนอคณารัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเป็นการเร่งด่วน

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ การจัดตั้งอุทัยานธรนีเป็นการบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ ซึ่งการกำหนดขอบเขตพื้นที่ไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายรองรับ ส่วนการกำกับดูแลพื้นที่ ของหน่วยงานต่างๆ ยังคงเป็นไปตามกฎหมาย ระบบที่อยู่อาศัย เช่น พระราชบัญญัติอุทัยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๕ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นต้น

๔.๒ ข้อมูลทั่วไป: อุทัยานธรนีสตูลครอบคลุมพื้นที่อำเภอ漫ัง ละงู ทุ่งหว้า และบางส่วนของอำเภอเมือง รวมเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ ๒,๕๙๙ ตารางกิโลเมตร

๔.๓ ความเหมาะสมในการเป็นสมาชิกอุทัยานธรนีโลกของยูเนสโก: มีแหล่งที่มีคุณค่า ด้านธุรกิจทางการค้ามากกว่า ๓๐ แหล่ง จำพวกความหลากหลายของชาติพันธุ์ที่ดำรงเผ่าพันธุ์มาต่อเนื่อง ในพื้นที่ ๖ ชนิด โดยเฉพาะไทรโลใบที่สายพันธุ์ใหม่ที่พบครั้งแรกในประเทศไทยถึง ๕ สายพันธุ์และทินสาหร่าย สโตร์มาโตไลต์ที่พบเป็นแห่งแรกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ล้ำด้วยความงามและมีเอกลักษณ์ และความสวยงามระดับโลก ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ ไม่ใช่แค่สถานที่ท่องเที่ยว แต่เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ศิลปะ และวิถีชีวิตริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการเป็นอุทัยานธรนีโลกของยูเนสโก

๔.๔ ความพร้อมของพื้นที่: อุทัยานธรนีสตูลจัดตั้งขึ้นโดยจังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ และแต่งตั้งให้ นายณรงค์ฤทธิ์ ทุ่งปรือ เป็นผู้อำนวยการและทำหน้าที่บริหาร และประสานงาน อุทัยานธรนีสตูลภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการอุทัยานธรนีสตูลโดยการมีส่วนร่วมจากชุมชนและแผนฯ ดังกล่าว ได้รับการบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดสตูลระยะ ๕ ปี ทั้งฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ และฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ โดยมีการบริหารจัดการแบบบูรณาการ และได้จัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับหน่วยงานในพื้นที่ และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับอุทัยานธรนีสตูล เพื่อร่วมให้การสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของอุทัยานธรนี อย่างบูรณาการ รวมทั้งได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์อุทัยานธรนีสตูลโดยการจัดงานสตูลฟอสซิล เฟสติวัลอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมา

๔.๕ ประโยชน์ของการเป็นสมาชิกของอุทัยานธรนีโลกของยูเนสโก: ทำให้ประเทศไทย เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติเพิ่มมากขึ้นทั้งในด้านคุณค่าของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และด้านการท่องเที่ยวซึ่งจะ ดึงดูดนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่สนใจในสิ่งแวดล้อมและอารยธรรมที่มีเอกลักษณ์ สร้างรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น...

ที่ดีขึ้น ประชารถในพื้นที่เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และห่วงเห็น ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าได้รับ การปกป้องคุ้มครองอย่างยั่งยืน เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งศึกษา วิจัย ของนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศอีกด้วย

๕.๖ การเป็นสมาชิกของอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก : อุทยานธรณีสตูล จังหวัดสตูล จะต้องรับผิดชอบในการชำระเงินค่าสมาชิกปีละ ๑,๐๐๐ เหรียญสหรัฐอเมริกา หรือประมาณ ๓๕,๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายในการประเมินอุทยานธรณีสตูลในภาคสนาม และค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมการประชุมเครือข่าย อุทยานธรณีโลก

ทั้งนี้ รายละเอียดเอกสารประกอบการสมัครเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกปรากฏตาม สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะกรรมการรับรองต่อไปนี้

๕.๗ เห็นชอบให้เสนออุทยานธรณีสตูลเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks)

๕.๘ มอบหมายให้คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการเสนออุทยานธรณีสตูลเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลก ของยูเนสโกต่อสำนักเลขานุการยูเนสโก ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ผลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรธรรมชาติ

โทร. ๐ ๒๖๒๑ ๙๙๗๔

โทรสาร ๐ ๒๖๒๑ ๙๙๗๐

E-mail : utsahagul@yahoo.com